آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی

نمره ۱۵ (۳۰۴) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله اداره‌اولونور

اداره‌سینین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

۱شنبه ۳۱ شهریور ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
۶	آیلیغی	۶۵ »
۳	»	۳۵ »
۱	»	۱۲ »

آذربایجان

یئنی ماجرالره کیم مسئولدر؟

آخر گونلرده آذربایجان حدودینده بعضی فته‌جویانه حرکتلر بروز ایتمکده‌دیر. بو حرکتلری تهراندا منتشر اولان ارتجاعی روزنامه‌لر تشجیع ایدیرلر. اونلار بعضی دولت مامورلاری طرفیندن مجهزایدیلیب آذربایجاندا امنیتی پوزماق ایچون گوندریلن یانلارین خائنانه ایشلرینی آب و تاب ایله شرح و ترویج ایدیرلر و فدائیلرین تولدیریلمه‌سینی آغیز دولوسی افتخار ایله یازیب آزادلیق دشمنلرینین نظرینه یئتیرمگه چالیشیرلار.

بعضا حادثه اتفاق دوشمه‌دن اول ارتجاعی روزنامه‌لر اونی واقع اولموش اتفاق آدلاندیراراق اطرافینده شاخ و برگ ویرمکدن خوددارلیق بئله ایتمک ایستمیرلر. بو گوستریر که، ارتجاعی قوه‌لر معین نقشه اوزره حرکت ائدیر، بزیم ملی دموقراتیك نهضتیمیزین علیهینه انگل تورتمکله بوتون ایراندا اوز منحوس مکرلرینی اجرا ایتمك و گونده‌ن گونه وسعتلنمکده اولان آزادلیق حرکتینی قارشوسینی آلماغا چالیشیرلار.

شنبه گون بوندان قاباق زنجان اطرافینده ژاندارم و نظامیلرین کومکیله بویوك بیرباغی دسته‌سینین ساتیلره تعرض ائدیب افتضاح آمیز بیرطرزده دالی اوتورماغا مجبور اولدیقلارینی یازمیشدیق. بو گونلرده ایسه اردبیل و آستارا اطرافینده بیر دسته تجهیز ائدیب اوزمرزیمیزه گوندریلمیشلر. بودسته‌نین مبارزه میدانینده قویدیغی میتلرین اوزمرینده جوقلی سندلر تاپیلمیشدر که، رشت و طالش دولتی مامورلارینین اونلاری میدانه چیخاردیقلارینی اثبات ایدیر. حتی اونلارین بیری‌نین جیبیندن ۳۴۹۷ نمره‌لی ۲۵/۶/۹ تاریخلی و ۱۵۷ حوزه‌ده اولان عضولیك کارتی تاپیلمیشدر. بو کارتی آقای عباس شاهنده دموقرات حزبینین تشکیلات شعبه‌سی مدیری امضاء ایتمیشدر.

تولنلرین آراسیندا شهربانی مامورلاریدا تاپیلمیشدر که، بونلار سابق اردبیل شهربانی‌سینده خدمت ایدیرلرمیش، بورادا بیرسئوال میدانا چیخیر، عجبا آقای قوام السلطنه کابینه‌سی و یا شخصا اونون اوزی بو ایشدن مطلع‌درمی؟!

بئله اتفاقلار قاباغا چیخانداا رسمی مقامات همیشه اولدیغی کیمی ساده بیر صورتده انکار ویتکذیبه متوسل اولور. بیزده مؤمنلرین اعمالینی حمل برصحت ایدنلردن اولدوغیمیز ایچون رسمی جوابلاری قبول ایدیریك، اما مامورلارا نه دییك؟ اونلارین خودسر عملیاتینا نه‌ادامه‌سینه نه آد قویاق... اگر رشت و گیلان حکومت دوائرینین باشیندا دورانلاردن بو ایشده مستقیما دخالتی یوخ ایسه بس چوق نالایق آداملاردر، بو آداملارین ایش باشیندا قالمالاری ایسه حسن نیتی خلل‌دار ایدمن ایشلردندر.

آذربایجان خلقی امنیته هر بیر ایشدن آرتیق علاقمند اولدیغی ایچون خائن و مرتجع دولت مامورلارینین یاراتماق ایستدیکلری هرج مرجه خونسردلیك ایله باخا بیلمز. آقای قوام بو ناروا حرکتلرین قارشوسینی آلماق ایچون جدی تدبیرلر گورملیدر. ملی قوه‌میز اوز الیمیزده اولدیغی حالدا بو کیمی نامردلیکلر مشاهده اولوندیقدا، صباح فقط ساده حسن نیت ادعاسیله امنیتیمیزی نه جور ساخلیا بیله‌ریك؟

بو، خلقیمیزی دوشوندورور و عمومی افکارینی ناراحت ایدیر.

مین دفعه تکذیب دن ساده بیر عمل یاخشی‌دیر.

ذوالفقاری و سایر خلق دشمنلری مسلح صورتده حدودیمیزده آت اوینادیرلار، بیز نه اکثی ساخلاماق ایچون اونلاری حدود خارجینده تعقیب ایتمکدن بو گونه‌دك خودداری ایتمیشیك، بو ایسه اوزون مدت دوام ایده بیلمز، آزادلیق دشمنلری دولتین ضعفیندن و یا بی‌قیدلیگیندن سوء استفاده ایدیب یئنی ماجرایه چکمگه و قارداش قانی توکمگه وادار ایتمکه چالیشیرلار، بلکه ده جنوبدا آپاریلان خائنانه سیاستین بیر اوجی‌دا بیزیم حدودیمیزه چیخمیشدر.

بونلارین هامیسینی بیز گوزل بیر صورتده حسابه آلیریق، لاکن هر کومیدینین بیر انتهاسی واردر. بو کومیدی گرك تئز بیر صورتده خاتمه تاپسین.

آذربایجان خلقی حساس بیر خلقدر، او، صداقت، دوستکارلیغا داها آرتیق قیمت ویریر. حیله، تیرنك و بیر آلتیندان باسمه گیتمك واسطه‌سیله اونین قاباغینا چیخانلار اشتباه ایدیرلر.

بیزیم ایله دانیشانلار گرك بیزیم باشا دوشوب آنلادیغیمیز صداقت دیلی ایله دانیشسینلار، تیرنك، ایکی‌یوزلیلیك آذربایجاندا نتیجه ویرمز.

مرتجع مامورلار مخصوصا رشت و طالشده یاغی دسته‌لرینی سلاحلاندیریب آذربایجانا گوندرمه‌ن مرتجع عنصرلری مجازات ایتمکله دولت اوز حسن نیتینی اثبات ایده بیلر.

خلقیمیز ایسه بو اتفاقلاری چوق دقیق بیر نظر ایله استقبال ایدیر.

البته اوز آزادلیغینا علاقمند اولان بیر جماعت بو کیمی ماجرالردن قورخماز. لاکن دولتده بئله بیر زماندا غافل اولمامالیدر. ایش بئله گیدرسه چوق نازیك اتفاقلار قاباغا چیخا بیلر.

بونی قاباغیندان یازماق بیزیم وظیفه‌میزدر.

ایران مطبوعاتیندان

رهبر

میر جعفر باغیروفین
آنادان اولماسینین ۵۰ ایللیگی مناسبتیله

۱۹۴۶ نجی ایل سپتامبر آیینین ۱۶ سیندا سوومت اتفاقی عالی شوراسی ریاست هیئتین فرمانیله میرجعفر باغیروفین ۵۰ یاشی تمام اولماسی مناسبتیله گورکملی وصداقتلی خدمتینه گوره او «لهنین» نشانی ایله تلطیف ایدیلمیشدیر. آذربایجان خلقینین صادق اوغلی میر جعفر باغیروف ۱۸۹۶ نجی ایلده آنادان اولموشدر.

میر جعفر باغیروف اوز امك فعالیتینه بیرینجی جهان محاربه‌سی ایللرینده مکتبده خلق معلمی صفتیله باشلامیشدیر. اونین انقلابی فعالیتی‌ده بو دوردن باشلانمیشدر.

بو دورده او، باکو و آذربایجان زحمتکشلری ایچه‌ریسینده تربیه ایشی آپاریر، و اونلاری انقلابی مبارزه‌یه حاضرلاییر. ۱۹۱۸ نجی ایلده آذربایجان خلقی نیت خارجی مداخله‌چیلر و اونلارین ساتقین نوکرلری علیهینه آپاردیقلاری قهرمانانه مبارزه‌ده او، فعال اشتراك ایدیر.

میر جعفر باغیروف سلطانات سوومت لشکرینین حربی سیاسی قومیساری تعیین ایدیلدیکدن صونرا ۱۹۱۹ نجی ایلده هشترخان عکس انقلابی عصیانینین یاتیریلماسیندا اشتراك ایدیر.

همین لشکر وورونوژا گوندریلیر. اورادا دا عکس انقلابی دسته‌لری دارما داغین ایدیب یئنه هشترخانا قاییدیب قروزنه نیت قرار گاهیندا ایشله‌ییر.

بقیه‌سی ۴-نجی صحیفه‌ده

چاوره‌ن ر. آذری

آذربایجانین ملی قوشونی

مظفر اولون! ای آذربایجانین سربازلاری، افسرلری، فدائیلری، کیشیلری و آروادلاری که، اورتا شرقین ان بویوك راق دایاناجاق یئرینی سیز وجوده گتیرمیش سیز!

آذربایجانین زحمتکش خلقی افرادینین ان سئچیلمیشلرینین پارتیزان صورتینده تشکیل تاپان فدائیلر تشکیلاتیندان علاوه، آذربایجانین منظم ملی قوشونی ایران سرحدلرینده دموقراسی‌نین وصلحین محکم دایاناجاغی سایلار بیجه ملی قوشوندر!

خلقین نور ایچیندن دوغلوب و خلق ایچون سلاحلانان و ایندیکی و گئچمیشده‌کی میلیتاریسم سیستیمیله جدا مخالف اولان جوان افسرلرین فرمانی آلتیندا، ماهیتی و منشئاسی شرح وئریلن فرقه‌نین رهبرلیگی ایله، آذربایجانین ملی قوشونی تشکیل تاپیلمیشدر بو قوشون‌دا، دگیل آزادلیقخواهلیق تعوذی‌لین بیر مانعی یوخدور، بلکه آزادلیقخواهلیق روحی بو قوشوندان واجب اولان ایشلردن حساب اولونار. اونلار اسلحه تاپماق درسی و گئجه گوندوزده‌کی مانوورلاری حمنینده سیاست و یاشایش درسی‌ده آلیرلار، تاپیلمیشلر که، نه‌دن اوتری سلاح گوتورمیشلر و گرك هانکی مقصددن اوتری فدا اولسونلار.

بقیه‌سی ۳-نجی صحیفه‌ده

دولت تیاترو صحنه‌سینده‌کی مهم قونفرانس

دونن آخشام شهریورین ۳۰ ینده ساعت بئشده دولت تیاترو بناسیندا ستارخان بایراقلی تبریز شهر قومیته‌سینین حوزه هیئت عامله‌لرینین شهر قومیته‌سینین دعوتی اوزرینه عمومی قونفرانسی گئچیریلدی.

قونفرانسین جریانی گلن نمره میزده درج اولوناجاقدر.

شوروی دولتیله لهستان دولتی آراسیندا تجارتی قرارداد

لهستانین بیر تجارت هیئتی بیر هفته مسکووادا قالدیقدان صونرا ورشوایا قاییتمیشدر. بو هیئت سوومت دولتی ایله بیر تجارتی معاهده باغلامیشدر. سوومت دولتی بو معاهده اوزره ۱۹ کمی‌نین لهستانه ویریلمه‌سینی قراره آلمیشدر.

احمد - احمد

چورچیلین نطقی مناسبتیله...

چورچیل ۷ آی بوندان اول آمریکادا سویله‌دیگی تحریك‌آمیز نطقندن صونرا بیر کره توصیه و غربی اوروپادا ایندیکی مختلف سیاسی و غیر سیاسی سیاحتلره باخیاراق دنیانین عمومی سیاستی حقنده یئنی بیر سوز سویله‌مه‌میش ایدی.

لیکن اوچ دورت گون بوندان اول، دنیا افکار عمومی‌سی آمریکا تجارت وزیری «هنری والاس» صلح علیهینه و انگلیس امپریالیزمی علیهینه سویله‌دیگی نطقیله مشغول اولدوغی بیر صیراداا، او زوریخ «شهرینده بیر نطق سویله‌میش و «اوروپا حقنده» گوروموش اولدوغی «تازه بوغوسونی» تعبیر ایتمگه چالیشمیشدر. چورچیلین سویله‌دیگی بو نطقین اساسینی «اوروپا بیرلشمیش اولکه‌لری» نی قورماق تشکیل ایتمکده‌دیر.

خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

یاخین گونلرده دورت دولت خارجی ایشلر وزیرلری جلسه تشکیل ویره جکلر

آذربایجان رادیوسیندان

مطبوعات قونفرانسیندا اوراوللئسین بیاناتی

«واشنقتون - ۱۸ سپتامبر» ترومن ایله ایکی ساعت یاریمدان آرتیق دوام ایدمن چوق اوزون مشاوره‌دن صونرا تجارت ناظری اوراوللئس مطبوعات نماینده‌لرینه آشاغیداکی بیاناتی ویرمیشدر «بیزیم تجارت ناظری اطرافلی و مهربانجاسیا صحبت

بقیه‌سی ۴-نجی صحیفه‌ده

یئنی عصر مجله‌سیندن — چویرن: ط. فرخ‌زاده

بین‌الخلق دوستلوغا مانع اولان نه‌دیر؟

اونون دوزگون اجرا اولونماسی بیر دولتین باشقا بیر اولکه‌نین حیاتی منافعلرینه قارشی تجاوز ایتمه‌لرینه یول ورمه‌یردی. ایله بونا گوره ده امپریالیست عامللری بو پرنسیپه قارشی هیجانله هجومه باشلامشلار.

بو دسته‌لر ملتلرین بیرلشمیش جمعیتی ملتلرین دوستلوغی و محکم بیر صلح ساخلاماق اوچون قورولموش بیر تشکیلات حساب ایتمیب اونو اوزلرینین گئنشله‌ییرجی سیاستلرینین آلتی حساب ایدیرلر. انگلیس آمریکا بلوکونون دنیادا حاکمیت ایتمه‌سی کیمی عبث اوزاق و مهلکه‌لی عقیده‌لرینی قیزیشدیرماق اوچون بیر وسیله حساب ایدیرلر. آنگلو ساکسون امپریالیستلری آچیق و آیدین دیللر ایله همرایلیک پرنسیپین بویوک دولتلرین دوستلوغونا دشمن اولان شوم سیاستلرینه قارشی بیر مانع اولدوغونو دوبورلار. بو پرنسیپه قارشی دنیانین ارتجاعی روزنامه‌لری گئنیش صورتده هجوم ایتمکده‌دیرلر.

بونلا بیله ملتلر جمعینده‌کی دولتلرین هیچ بیریسی بو پرنسیپه قارشی چیخمامیشدیر. باروخون بو بارده ویردیگی لایحه‌نین تازه‌لیگی اوندادیر که او یگانه بیر لایحه‌دیر که بیرینجی دفعه اولاراق بویوک دولتلرین بیرینین آدیندان بیرلشمیش ملتلر جمعیتی نظامنامه‌سینین ان مهم ماده‌سیندن بیرینی لغو ایتمگی طلب ایدیر.

بین‌الخلق دوستلوغا دشمن اولانلار عادتلری اوزره اوزلرینده‌کی [illegible] گیزلتمکده‌دیرلر.

بو عامللر امتحاندان چیخاردیغلا آلدانما اصولی ایله ایشه گیرمک [illegible] بیرلر اونلار بالاجا دموکرات کیمی آلتیندا گیزله‌نرک بویوک دولتلرین همرایلیگی علیهینه هجوما باشلاییرلار.

اونلار شبهه‌لی و ایناندیرماز بیر موضوعده «وتو حقیندن» استفاده ایتمکله بو پرنسیپی آرادان آپارماق ایسته‌ییرلر.

ارتجاع روزنامه‌لری «وتو حقینی» الرینده وسیله قرار ویریب بین‌الخلق مسئله‌لرین حلینده باش ویرمیش بوتون چتینلیکلری و بین‌الخلق تشکیلاتلارین ضعیف ایشلرینین مسئولیتلرینی اونون بوینونا آتماقدادیرلار.

بونلار حامیسی قاباقجا گلمیش [illegible] آرادان آپارماق و یا بو مسئله‌لری حل ایتمک ایسته‌ییب دولتلرین نظرلرینی [illegible] اوچون اولمایان [illegible] مقصدلرینی باشقا دولتلره تحمیل ایتمک دن اوتوریدور.

ارتجاعی بویوک دولتلر آراسیندا اولان علاقه‌لری و [illegible] دوستلوغو «وتو حقی» [illegible] بوزولموش [illegible] فقط گوندن گونه [illegible]

اولان ان باجاریقلی ژورنالیستلری اوزونو محافظه ایتمکدن بویون قاچیریرلار. دنیادا آمریکا نظرلرینین [illegible] ایله مدافعه ایدن او وولترلیان بئله باروخون ایندیگی بو حصه‌لی یولده‌میز بیر ایشی دیه سایر. او باروخون همرایلیک پرنسیپی‌نین لغو اولونماسی حقینده ویردیگی تکلیفی «فکر اولونمامیش» بیر ایش حساب ایده‌یب عینی وکالت علیه‌لر ایره‌لی سورمکده‌دیر.

او «نیویورق هرالد تریبون» روزنامه‌سینده درج اولونموش مقاله‌سینده بئله یازیر «تک ـ تک استثنالارا گلدیکده اکثریت حقی تصمیم دوتماقدا ان اساسی پرنسیپ لردن حساب اولونمالیدیر. فقط بو [illegible] بوتونلوکله حقلی اولان رهبر صایلان دولتلر اوچون ایشلتمک اولماز».

اونا گوره کی جمعیتلرین اکثریتی طرفیندن دوتولموش تصمیم و بو تصمیمه تجاوز ایدن بیر نیچه نفرین حبس ایدیلمه‌سی ایله حیاته کئچیریله بیلر. دولتلرین اکثریتی طرفیندن دوتولموش تصمیم ایسه فقط محاربه یولو ایله عملی اولا بیلر. بیلیان بورادا اساسی حقیقتی آنلایا بیلمه‌میشدیر. اکثریت حقی اساسی دموکراتیک بیر پرنسیپدیر که فقط دولتلرین داخیلی ایشلری اوچون ایشله‌نه بیلر. بین‌الخلق مسئله‌لرده ایسه اونو حیاته کئچیرمک دوزگون دگیل. اوندان باشقا آشاغیداکی وضعیتده نظردن آتماق اولماز. اولا هیچ بیر ایکی اوزلو بیاناته بو حقیقتی انکار ایده بیلمز کی دنیا صلحینی ساخلاماق اوچون دنیاده اولان دولتلرین حامیسی گوجلری و مقاملاری جهتینجه بیر اندازه‌ده دگیلدر. اونا گوره‌ده سالوادور ایله بریتانیا دولتینی و یا آمریکا بیرلشمیش شتاتلاری ایله لیوقسمبورگی مساوی اولاراق حساب ایتمک اولماز.

ایکنجی اجیر یمینده یاشادیغیمیز بو لعنت گلمیش دنیادا اولان دولتلرین حامیسی بین‌الخلق مسئله‌لرینی حل ایدیلمه‌سینده مستقل بیر حقوقا مالک دگیللر. آمریکا دولتی نماینده‌لری بین‌الخلق کونفرانسلارین بعضی‌لرینده آچیقجا بیله اقرار ایتمیشلر کی اونلارین آرده‌سیندا ۲۰ یه قدر لاتین دولتلری دورماقدا دورولار. اوبله بیر شرایطده «اکثریت پرنسیپی‌نین» دوزگون اولماسیندا ایکی اوزلو اولاراق آنجه اجیه گین معنی سی نه ایمیش. اوندان باشقا بویوک دولتلرین بیری ـ بیرینه اولان علاقه‌لری حقینده بیر بویوک دولتین او بیرینه قارشی دوزلدیگی سوز لشمه‌نین قارشیسینی آلماق اوچون اکثریت دائمی بیر رول اوینایا بیلمه‌یه‌جکدیر.

ملتلر آراسیندا اولان ترقی‌لی دموکراتیک قوه‌لی بیرلشمیش ملتلر جمعیتی نظامنامه‌سینده قید اولونموش گوجی باشقا بیر پرنسیپده حسم اولونوشدور.

[illegible]

معارف یغینجاغی

دیکتاتورانین شوم فکرلرینین بیری اجتماعاتی محدود ایدیب شورالره اهمیت ورمه‌مکدیر. اوندان اوتری که بیر عده‌نین الی ایله شوم بیر فکری تصویب و اجرا ایتمک ممکن دگل ایدی که بیزیم سایر ملی شئوناتیمیز مختلف یوللار ایله بو ردل فکرین فداسی اولوب و انحطاطه دوغرو گئده‌ردی معارف ساحه‌سی آیری ساحه‌لردن آرتیق بو قاعده مبتلا اولموشدور بیزیم برنامه و آئین‌نامه‌لریمیز بیر عده اجنبی برنامه‌لردن مطالعه اولماییش و محلی مقتضیاتی نظره آلمادان ترجمه و مملکتین تمام یئرلرینده بیر شکلده اجرا اولوردی. الته بو آیدیندیر که بیر ملتین معارفینین گیری قویولماسی او ملتین تمام شئوناتینین گیری قویولماغی دیمکدیر، ملتلرین بیر بیرینه غلبه‌سی اونلارین معارفلرینین غلبه‌سیدیر اما منحوس دوره‌ده ابدا بو اصل مسلم رعایت اولمایب معارف عالیه‌ده اداره ملوکانه باغلاییب هر شکل تغییر و تطاوله معروض قالیردی برنامه‌لر طهراندا او اشخاصین الی ایله تدوین اولوردی که اونلارین هنری (چه فرمان یزدان چه فرمان شاه) و بو کیمی شعارلاردان یوخ اولمشدی اصلاً یئرلی اهالی‌نین و معلملرین تجربه‌لری مورد توجه دگیلدی.

آذر بئشیندن سونرا فرقه‌میزین دوزگون رهبرلیگی سایه‌سینده نیجه که تمام ملی و اجتماعی شئوناتیمیزده بیوک قدملر گوتورولوب فرقه‌میزین رهبرلری بیر حاذق طبیب کیمی دردلرمیزین درمانین تاپیب اولنجی درمان معارف اصلاحیندا اولدوغو کیمی تشخیص ویریبلر ۲۱ آذردن سونرا آذراولادی اصلاحاته باشلاییب معارفی قسمینده مخصوصاً یئرلی اهالی‌نین روحلارینه آرتیق توجه اولوب بو آز مدتده معارف ساحه‌سینده حامودان آرتیق قدملر گوتورولشدور بو قدملرین بیری ده ایندیه‌دک گورونمه‌میش اطراف معارف نماینده‌لری‌نین یغینجاغیدیر. حقیقتده بو یغینجاغین اهمیتی او قدردیر که لازم گلیر اقلاً ایلده نیچه مرتبه تشکیل تاپسین. بو یغینجاقدا معارفین نقیصه‌لرینین بیر چوخونون علی مذاکره نتیجه‌سینده انجام تاپیب مختلف یئرلرین اهلینین احتیاجاتینه نسبت معارف ایشلرینده قدم گوتورمک امکانی ویرمکله مختلف فکر صاحبلری شورا نتیجه‌سینده معارف عالیه مفید اولان پیشنهادلار ایدیب تصویبدن سونرا هر نماینده اوز محلینده دوز گورت و صحیح العمل معلملر واسطه‌سیله اونلاری حیاته کئچیرمک علینمیزین ایندی معارفین فعال و رشید معلملر الی ایله تامین ایده‌جکلر.

بیز امیدواریق آذربایجاندا یاشایان و پاک سوده امن قهرمان معلملر معارفیمیزین گوسترمگی یوللار ایله اوز عهده‌لرینده اولان بیوک مسئولیتی یاخشی انجام ویریب ملتیمیزین و فرقه‌میزین قارشیسندا آیباغ اوجا اولوب واقعی معلم مقامنه حائز اولموشلار.

جمالی

م. محمدار یاسین

سووه‌تلار اتفاقیندا تعلیم و تربیت

II

عالی و [illegible] الی یاخوشی دانشسرا اینستیتوتلاریندا تدریس ایشینده مساعدت - بوتون معلملریمیزه، مدیرلریمیزه و فرهنگیلریمیزه خلقیمیزین تعلیم و تربیه ایشینده کومک

۵ - مکتبه قدر تربیه مؤسسه‌لرینین (باغچالارین) وجوده گلمه‌سی

ابدی افتخارلا دولتون و پارلاق علمی - ادبی کئچمیشی اولان ایرانا سون دوره‌لرده امپریالیزم سیاستلرینین نفوذی نتیجه‌سینده مملکتیمیزین معارفینین بوتون ساحه‌لری کیمی مکتبه قدر تربیه (باغچا) ایشینده فوق‌العاده برباد بیر وضعیته دچار اولوبدور.

اگر احیاناً میرزا جبار باغچه‌بان کیمی بیر غیرتلی اجتماعی خادم تاپیلیب باغچالار یاراتماق فکرینه دوشوبدورسه ده، بین‌الخلق ارتجاعین مزدورلاری اولان دکتر مصدقی‌لر قورا اونو آذربایجانچیلیق و یا بولشویکلیک تقصیری ایله خوزستان چوللرینه تبعید ایتمیشدیلر.

سوویتلر اولکه‌سی - بوتون دنیادا مکتبه قدر تربیه ایشلرینین دولت طرفیندن گئنیش مقیاسدا حیاته کئچیریلدیگی یگانه اولکه‌دیر. سون درجه بویوک مکتبه قدر تربیه مؤسسه‌لری (اوشاق باغچالاری، اوشاق میدانچالاری) شبکه‌سی یارادیلمیشدیر، بو مؤسسه‌لرده ۳ الی ۷ یاشلی اوشاقلار تربیه ایدیلیر.

اوشاقلار باغچاسی ایده‌سی ۱۹-نجی عصر میلادیده آیری کارخانه‌لر صناعه‌سینین تکامل و انکشافی یولینده میدانه چیخمیشدیر. ماشینلارین ایشله‌دیلمه‌سی، اوجوز قادین و اوشاق امگینین دهشتلی استثمارینا سبب اولدی.

کارل مارکس کاپیتال اثرینده فابریک صاحبلرینین، خصوصیله عائله‌سی بویوک اولان قادینلارا ایش ورلمه‌سینی اوستون توتدیقلارینی قید ایدیر چونکه بو قادینلار اطاعتلی و دقتلی اولورلار.

سرمایه‌دارلیق و کاپیتالیست جامعه‌سینده استثمار ایدیلن طبقه‌لرین اوشاقلارینین وضعیتی چوخ دهشتلی‌دیر. فابریکه یالنیز اوشاقلارین آتاسی دگیل، آناسی، بویوک باجیلاری و قارداشلاریدا گئدیرلر. زحمتکش عائله‌سی اوشاقلارین اوزوزینده نظارت، فیزیکی باخیم و تربیه‌نی تامین ایده بیلمه‌جک وضعیتده دگیلدیر. یوخسوللارین اوشاقلاری «آتسا آتالاری اولا ـ اولا یتیم قالیرلار». سرمایه‌دارلیق سیستمی کیچیک اوشاقلاری‌دا توز کارخانه‌لرینده ایشله‌مگه مجبور ایدیب و اونلاری شکست ایدیرلر.

محو اولماغا محکوم اولان میلیونلارجا کیچیک اوشاقلارین قایغوسینا قالماق کیمی اجتماعی ضرورت حالیا کئچر یاشلی آداملاردا اجتماعی مکتبه‌دک تربیه ایشلری تفکرینی دوغوروبدور. بو فکره گئتدیکجه انکشاف ایدن فعله حرکاتی طرفیندن ایره‌لی سوروله بیلیر. کیچیک اوشاقلارین اجتماعی تربیه‌سی، سرمایه‌دارلارین ظلمیندن خلاص اولماق اوغروندا مبارزه ایدن زحمتکشلرین طلبلرینده بیری حالیا گلیر.

۱۹-نجی عصر میلادیده اولجه انگلستاندا و سونرادا آلمانیادا کیچیک اوشاقلاری تربیه اوچون ایلک موسسه‌لر یارادیلیر.

بویوک تعلیمکی موحالیست اولان رابرت اوون (۱۷۷۱ - ۱۸۵۸) ۱۹-نجی عصرین باشلانغیجیندا اوز فابریکینین یانیندا فعله اوشاقلاری اوچون «اویون میدانچاسی» تشکیل ایتدی. سونرالاری بو جور موسسه‌لره «اوشاق باغچالاری» آدی ورلیردی.

فردریک انگلس یازیر که «اوون طرفیندن دوشونولوش اولان اوشاق باغچالاریندا ایکی یاشیندان باشلایاراق قبول ایدیلیردی و اونلاری او قدر یاخشی مشغول ایدیردیلر که، آتا آنالارا اونا یاشلاری قاییتموش اوشاقلارینی چتینلیکله اولرینه آپارا بیلیردیلر».

رابرت اوونی حقلی اولاراق مکتبه قدر اجتماعی تربیه‌نین بانیسی حساب ایتمک اولار.

۱۸۳۷-نجی ایلده آلمانیادا مشهور اجتماعی اوشاق تربیه‌سی اوستاسی فردریک فروبل اوشاق باغچاسی آچدی. فروبلین خدمتی - اونون مکتبه قدر تربیه متودینین میدانا گئتیرمه‌سینده، مکتبه قدر تربیه سیستمینین یاراتماسیندادیر. فیری اوزوموینده «اوشاقلاریمیز اوچون یاشایاجاغیق» یازیلمیش فردریک فروبل تعلیم و تربیت تاریخینده اوزونه ابدی بیر آد قازانمیشدیر.

معارف ساحه‌سینده بویوک احساسات

مراغه فرمانداری‌نین یازدیغینا گوره مایور آقای امیر مقدم مراغه‌نین «خراجی» کندینده مدرسه‌دن اوتری تیکش اوطاقلی بیر عمارت معارف اداره‌سینه وئریبدیر آقای مایور امیر مقدمین معارف ساحه‌سینده‌کی بو اقدام و احساساتی تشکره لایقدیر.

«ایران» گون کارخانه‌سینده ایشچیلر اوچون سوادلاندیرماق کورسی

[illegible] تبریز شهر فرمانده‌سینین [illegible] سوادسیزلیق تشکیلاتی طرفیندن «ایران» گون کارخانه‌سینده ایکی سوادلاندیرماق کلاسی دایر اولونموشدور. کارخانه‌نین سوادسیز کارگرلری بو کلاسلاردا [illegible] موسسه اوز سوادسیزلیقلارینی قالدیراجاقلار.

جنوبی آفریقا نماینده‌سینین پیشنهادی رد ایدیلدی

ایتالیا ایله صلح معاهده‌سینه [illegible] نظامی کمیسیوندا جنوبی آفریقا نماینده‌سینین پیشنهادی حقینده دانیشیق اولوب و او پیشنهاد اکثریتله رد ایدیلمیشدیر.

تریسته‌ده زحمتکشلرین نمایشی

دونن تریسته‌ده زحمتکشلرین متحد شوراسی بیر نمایش تشکیل ویرمک ایسته‌دیکده متفقلر پلیسی اونلارا مانع اولموشدور کارگرلرین متحد شوراسی دنیا سندیکالاری اتفاقینه بیر تلگراف گوندرمک بو تلگرافدا شکایت ایدیبلر که اوچون پلیس بیزیم اوز اتحادیه‌میزه ایشلرینین اوتری تشکیل ویردیگیمیز میتینگه مانع اولور.

مستر والاسین ترومن ایله گوروشمه‌سی

دونن آمریکا تجارت وزیری والاس جمهور رئیسی ترومن ایله گوروشموشدور ایکی ساعت یاریم مذاکره‌دن سونرا والاس بیلدیرمیشدیر که او صلح کنفرانسی قورتاردیقدان سونرا نطق ایده بیلمه‌جکدیر حابئله او ترومن کابینه‌سینده قالیب و استعفا ویرمه‌یه‌جکدیر.

فرانسادا

فرانسه‌نین موسسان مجلسی گونده ۳ دفعه جلسه تشکیل ویرمه‌مکدیر تا دوشنبه گونونه تک اساسی قانونی تنظیم ایتمک اوچون ایشینی قورتارسین.

امنیت شوراسیندا

[illegible] گون امنیت شوراسیندا اوکراینان یونان دولتیندن شکایتی باره‌سینده مذاکره اولونمادی بو جلسه‌نین رئیسی سوویت نماینده‌سی مسیو گرومیکو نون عهده‌سینده ایدی لهستان نماینده‌سی اوکراینا نماینده‌سی مسیو مانویلسکی حابئله یونان نماینده‌سی دانیشدیلار گلن جلسه قرار اولوبدور کی دونن تشکیل تاپسین.

تصحیح

۲۹ شهریور [illegible] و ۱۱ نمره‌لی روزنامه‌میزین ۴ جو صحیفه‌سینین ۴ جو ستونونون ۳۰ جو سطرینده [illegible] آذربایجان [illegible] صحیح [illegible] چاپ اولونموش [illegible] بو وسیله ایله تصحیح اولونور.

آذربایجانین ملی قوشونی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

حتی بو قوشونون قانی عسگری، اونلارا موظفه اتاسینده اسلامیت نقطه نظریندن، اونلارین سیاسی و اجتماعی وظیفه‌لرینی ده تشریح و تحلیل ایتمکده‌دیر.

آذربایجان‌دا هر موسسه‌نین اوزینه مخصوص بیر مدیره قومیته‌سی واردیر، قوشونوندا قومیته‌سی اوز آراسیندان بویوک افسرلردن انتخاب اولونمشدیر بو قومیته قوشونون بوتون ایشلرینی دموقراسی اصولیله اداره ایدیر.

آذربایجانین ملی قوشونونین، ایش و وظیفه زمانی دمیر کیمی محکم بیر انضباطی واردیر.

اما استراحت و تفریح زمانیندا، بیر ژنرالیله بیر ساده عسگرین فرقی یوخدور بیر-بیریله صمیمی دوست و هم صحبت دیلر.

بیر برده دولانزلار و بیر-بیرینین دردیندن مطلع اولورلار

(آذربایجان ملی قوشونینده)

بیر گیجه بیزده فرقه افسرلری‌ایله بیر لیکده، اما باشقالاریندان آیری اوتاق سالونا وارد اولدیق. ژنرال‌لاردان بعضی اری توز خانلاری ایله صوت صندل‌لری اشغال ایتمیشلردی، حالبو که نیچه ساده سرباز اونلارین قاباغیندا کی صندل لرده اوتورمیشدیلار و ژنرال لاریلا موسیقی صنعتینه راجع بحث و صحبته مشغول ایدیلار.

تهران دا، سیاسی و دموقراتیک فکرلرین (قوشونون داخیلیاسی) بهانه سیله سرباز خانالارا داخل اولماسیندان قورخانلار، حقیقتده ایسه قوشونون ملی لشه سیندن قورخورلار. اگر قوشونا سیاسی و دموقراتیک افکار داخل اولماسا، دگیل که، او قوشون داغیلماز بلکه داهادا محکم له شر و هم ده اشخاصین خصوصی نیت‌لرینین آلتی اولماز، فقط ملتین حقوقینی حمایت ائده‌ر.

ایرانین بوگونکی قوشونی نین (داغیلما قورخیسی) اونداندر که، اونون ان بیرنجی‌سی (کادر) لاری بیر ملی قوشون تشکیل ویرمک ایچون فرصت گوزی گوزله‌یرلر.

* * *

آذربایجانین ملی قوشونی نیجه تشکیل اولوندی؟

صدر، حکیمی، حکومتلری و خصوصا (ارفعین) ارکان حرب تشکیلاتی، شرافتلی افسرلری ملکه آراسیندا سیخیشدیریردیلار. اونلاردان بیرقدری تهران دا و سایر شهرلرده جوجه کیمی توقیف اولونوب بیس آب هوالی بیر لره مخصوصا امیرالبیسین‌کاهینا تبعید اولونوردیلار.

توقیف اولونمایان افسرلرده هر گون اوز توقیف اولوناجاقلاریندان نگران ایدیلار.

قوشونون گوزی اولان بعضی افسرلر (ارفعین) دوشمنچی‌لیگینین وجودیله برابر حساس یوستلاری اشغال ایتمیشلرایدی. اونلار ملیت و شرافت نقطه نظریندن خطرده واقع اولان افسرلری توقیف اولونمامیشدان اول هر شیدن خبردار ایدیردیلر.

خراسانداکی ۸ نجی لشکرینین افسرلریندن بیردسته اوزلرینین توقیف اولوناجاقلارینی خبر آلیرلار.

ژنرال نوائی و سرهنگ اسفندیاری بو خصوصدا تبریزده بیزه بعضی مراقلی مطلبلر نقل ایدیلر، اگراونلاری یازساق قالین بیر کتاب اولار.

بو دسته ۲٤ مرداد ۱۳۲٤ ده جنوردا گیجه جک افسرلر ایچون مایور اسکندانی توسطیله سرهنگ معزی یه گوندریلن جوازدان استفاده ایدیر، اوچ کامیون و بیر جیپ گوتورمک گیجه یاریسی مشهددن چیخیرلار. او زمان ۲ نجی سرهنگ اولان نوائی نین یولداشلاری: مایور بیرزاده - مایور اسکندانی - سروان دانش - ۱ نجی ستوان نجفی - قاضای احسانی - نظرشیان و بیر نیچه کیچیک افسردن عبارتیدیلر.

مردادین ۳۰ ینده (ارفع) بیله بیر اعلامیه صادر ایدیر:

« دونن گون اورتادان ٤ یاریم گیجنده مشهددن قاچان افسرلر و سربازلار ایله ژاندارملار آراسیندا (گنبد قابوس دا) ووروشما اولوب ایکی نفر افسرلردن یارالاناندان صونرا دوتولوب و قالانی قاچیبدر تولنلرین آراسیندا سرگرد اسکندانی ده واردر. »

بو جور ایله وطن پرست جوان لاردان نیچه نفری او جمله‌دن مایور اسکندانی ده شهید اولورلار.

اسکندانی نین ماشینیندان توز خانینا یازیلمیش بیر قارت تاپیلیر.

او قارتدا یازیر که: « من گیدیرم شاید وطن یولوندا قوربان اولام، اما سن ایران ملتینین سعادتی یولوندا مبارزه ایت! »

او زمان آذربایجان محیطی، بو جور قاچان یا تبعید اولونان و یا تبعید اولوناجاق اولان افسرلر ایچون توتری چوق مناسب ایدی.

مراغاداکی نهضت خبری گلدیکده، افسرلردن ۱٤ نفرینین ده کرمانا تبعید اولوندیقلاری ایشیدیلدی.

بو افسرلردن دسته - دسته گنبد قابوسدان، جنوبداکی تبعید اولونان یرلریندن و یا خود تهران زندانلاریندان معجزه کیمی خلاص اولوب اوزلرینی (آزاد ستانا) یتیریردیلر.

بو افسرلر مستعار (یعنی‌که یرمی) آدلارلا انقلابین اولرینده انقلابی

آذربایجانین هر یرینه یایلدیلار نوتری فدائی لرین قوماندانلیقلارینا تپکیلیردیلر. (۲۱ آذردن) صونرا او افسرلر آذربایجان (ملی مجلسی) نین تصویب ایتدیگی بیرقانون اوزرینه تشکیل تاپان ملی قوشونون واحدلری قوماندان لیغینا تعیین اولوندیلار.

ایندی اونلار اوز اصلی آدلاری ایله یالنیز آذربایجان دان نوتری دگیل ایرانین قورتارا جاقلار یندان توتری یاد انتظار ایدیرلر.

اونلارین خطرایله دولی اولان حکایه‌لرینین تفصیلی بیزه آنلادیر که بو افسرلر شخصی منفعتلری ایچون دگیل بلکه وطنه نجات ویرمک ایچون آذربایجانین یولینی دوتوب گیتمیشلردر وطن پرست اولان بیر انسان هیچ بیر خطردن قورخماز.

(۱۲ شهریور) ده همین بو افسرلر گولش اوزیله، ملی قوشونون بویوک رسم گیچیدینی تیه ایتمیشدیلر. تهراندان بوافسرلر واسطه‌سیله تبریزه قاچان طیاره‌لر (۱۲ شهریور) بایرامیندا گرکمن الوان ورقه‌لر ایله بیرلیکده جیجک دسته‌لرینی دموقرات فرقه سینه نسبت اولان اوز احساسلارینی و تبریک لرینی یتیرمک ایچون شهرین و خلقین اوزرینه توکوردیلر.

(تبریز افسرلر قولوبوندا) نصب اولونان شیارلار انسانین توجهین جلب ایدیردی او جمله‌دن بیرسینده بیله یازیلمیشدی: « باشقاسین ایران آزادلیقی و استقلالینین آرخاسی اولان آذربایجانین ملی قوشونی! » افسرلر قولوبوندا (۱۲ شهریور) بایرامی مناسبتیله گیجه ترتیب ایدیلن جشنده، آقای تیامی نطق ایده‌رکن: « سیز، بوتون ایران آزادلیغیندان توتری اسلحه گوتورمیشسیز » دیدیکده، ملی قوشونون افسرلری آراسیندان، (هورا) سی و آلقیش گورولتی‌سی قالخدی.

یاشایین! و موفق اولون! ای قهرمان افسرلر که، بیزیم وطنین نجاتی ایچون جانینیزی اوو جنیزا قویموشسینیز. (آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین رهبرلیگی آلتیندا) ملی قوشونی نوتلندیرمکه چالیشیرسینیز!

همیشه‌لیک یاشا! سن ای آذربایجانین که، بیزیم آتا - آنالاریمیزا نجات ویرمک، بیزیم ملی شرافت و افتخارینیزی حفظ ایتمک و بیزیم گله‌جک نسل لریمیزین شوکتلی آتیه‌سیندن توتری بوتون ایران ایالت وولایتلرینین قیرتلی بالالارینا اوز قوجاغیندا یر ویریب گوز بیگی کیمی ساخلامالاسان!

مظفر اولون! ای آذربایجانین سربازلاری - فدائی‌لری - افسرلری - کیشی‌لری و آروادلاری که، اورتا شرق دموقراسی‌سینین ان بویوک تکیه گاهینی وجوده گتیرمیشسیز!

اعلان

بوستان سهامی شرکتینین سهام صاحبلرینه اطلاع ویریلیر که چون شرکت کارخانه‌نی اینه سالیاق و ماشین آلاتی نصب ایتمکدن توتری ایندیه‌دک بویوک مخارجاته متحمل اولوب و بیر قسمت انجام ویرملی تعهداتی وار بنا، تعهداتین تصفیه‌سیندن توتری کارخانه‌نین وضعیتی نظرده دوتماغیله برابر ۳ شهریور ۱۳۲۵ تاریخنده شرکتین فوق‌العاده مجمعنده سهام صاحبلرینین اکثریتیله آلدیغی قرار سهام صاحبلرینین (اوشخصلر که مالکیت - وثیقه - ودیعه عنوانیله بوستان شرکتینین سهملری وار) اطلاعیندن توتری اشاغیداکی شرحیله درج اولونور.

۱ - کلیه سهمی اولانلارا اعلام اولونور منتهی ۱۳۲۵ نجی ایلین مهر آیینین اون بشینه قدر اوز سهملرینین یوزده ایکرمی‌سی مبلغی مجانا تبریزده شرکت مرکزینه و تهراندا شرکتین شعبه‌سینه تسلیم و قالان سهملرینی شرکتین مجاز مهروامضاسینه یتیرسینلر.

۲ - هر سهم صاحبی، یوخاریداکی قراریله رفتار ایتسه هر بیر آی تاخیره گرک علاوه اولاراق یوزده ایکرمیدن سوای یوزده بشده شرکته تسلیم ایتسون. اسفند آیینین آخرینه‌دک یوخاریداکی قراریله رفتار ایتمینلرین سهملری ۱۳۲۵ نجی ایلین اسفند آیینین آخرینده باطل و اعتبار دان ساقط اولاجاقدر.

۳ - بش سهمدن اسکیک سهمی اولانلار مجازدولارکه هر سهمه سگز یوز ریال نقد ویرسینلر و یا نیچه نفرکیچیک سهملی موافقت ایدیب هر بش سهمدن بیر سهم شرکته ویرسینلر.

٤ - هر سهم صاحبی که الینده سهمین موقتی تصدیقی واردر و هنوز اصلی ورقه‌یه تبدیل اولونمایوب تهرانین شعبه متصدیلری موظف دورلر یوزده ایکرمی نیلا کسر واصل ورقه‌نی سهم صاحبلرینه تسلیم ایدنده یوزده ایکرمینی موضوع ایتسینلر.

یوزده ایکرمی آلینان سهم لر شرکتین تعهداتینی تصفیه ایتمکدن توتری طلب صاحبلرینه ویریله‌جکیندن سهام صاحبلریندن خواهش اولونور یوخاریداکی تصویبنامه‌نین مفادینی اجرایه قویماقدا تسریع ایتسینلر.

ش ۳۰٦ شرکت سهامی کارخانه بوستان

اداری اعلان

روزنامه اداره‌سینین ۱۹-۳۵-٦۳-۷٤-۷٥-۷٦-۹۳-۱۰۰-۱۰۳-۱۰٦-۱۰۸-۱٤۳- نمره روزنامه‌لره احتیاجی اولدیغیندان بو نمره‌لری اوچ برابر قیمتینه‌آلیر یوخاریدا قید ایدیلن نمره‌لری ساتماق ایسته‌ینلر آذربایجان روزنامه‌سی اداره‌سینه مراجعه ایتسینلر.

اداری اعـلان

روزنامه اداره‌سی طرفیندن نماینده‌لیک ومخبرلیک شرایطی گوندریلمیش آتالاردان تقاضا اولونور تیزلیکله شرایطنامه‌نی تکمیل ایدیب بو اداره‌یه قایتارسینلار مایل اولمیان صورتده کتبی اولاراق اطلاع ویرسینلر که اونلارین یرینه باشقا نماینده معین اولسین. مدیریت ۱-۳

اداری اعـلان

بوتون شهر و قصبه‌لرده وقتی قورتارمیش آبونه‌چی‌لریمیزدن تقاضا اولونور اوز آبونه پوللارینی تیزلیکله بواداره‌نین مالی شعبه‌سینه گوندرسینلر و یرده آبونه ایسته‌ینلر اولجه آبونه پولونی گوندرسه‌لر اونلارین تقاضالارینه ترتیب اثر ویریله‌جکدر. مدیریت ۱-۱۰

اخطـار

بوتون اطراف شهر و قصبه‌لردن بو روزنامه ده چاپ ایتمکدن توتری اعلان گوندرنلره خبر ویریلیر اداره اعلانلارین چاپ حقی روزنامه سطری ٦ قران و باشقا اعلانلارین سطری ۱۰ قراندر، بوقرار ایله چاپ حقی اولجه گوندریلمزسه چاپ ایدیلمیه‌جکدر. مدیریت ۱-۳

اعلان

مطلق (دیلمقانی) منیم و خانواده‌مین شهرتیدیرکه تبریز سجل احوالیندان صادر اولوب هرکس بوشهرتی اوزونه نسبت ویریر بیزیم خانواده‌ایله انتسابی یوخدور.

صادق دیلمقانی

فتحی خشگنابی

کندلی‌لر حیاتیندان

((مهری))

ـ ٤ ـ

قاویجیز بو میوراشلره چوق آزادلیقلا یول ویریر احتیاجلی اولان اوغروللاری یوجوره جزالاندیریر.

لاکن تعدیلرکیمی میلیونلارجه ملتین ثروتینی اوغورلیانلارا هیچ بیر جزا ویرمیر.

مهری شرفلی بیر انسان در.

اوچ تومنلیک بالیغیندا او، یازیق ابراهیمی میلیرجه‌لشگنجه‌لر آلیندا دیشیه دوتوب قولاندیریر، اونو سریوندان‌سابیشی‌دن ساخلایب و بو، بویله‌باشا یتیشیر.

ه - ایل بوندان قاباق کندلیلر چوق تاسفله کندین ان یوخسول و یازیق اولان ابراهیمدان آیریلدیلار!

دولت اونو نظام وظیفه آپاردی. من اوگون مهری گیله گیتمیشدیم. مهری آغلیارکن اونون یولونا چورک باغلاییردی - چورک، آریا چوره‌کی ایدی: میرتقی‌ایوینمن یاوالیق ایچون بیرآزشور آلیبدی. بش قراندا غرجلیك دوزه‌تیش‌ایدیلر...

ابراهیم یولداشلاری ایله یولادوشرکن - آنا چوق‌داریخما، جان ساغلیقی اولسون! دیه اوندان آیریلیردی.

بوگورود انسانیندا حساس آنالار کیمی بوآیریلیقدان متاثر اولدیغینی گوردیکده انسان، بوتون انسانلارا قارشی درین بیر احترام درک ائدیردی.

بئله‌لیکله مهری لاپ تك قالدی.

دوره آی گئچدیکدن صونرا ابراهیمی چیخارتیشدیلار.

چونکه او، اوشاقلیغیندان آزاد بوبویمیشدیر و اونو مقیداتدن خرطره قاتلاشا بیلمزدی. اوناعرکه توره‌تیشدیلر دوشونه‌میشدی مفصل گونکلر وورمیش، زندانا سالمیشدیلار.

آنجاق ابراهیم بیلدیگینی ده‌ده‌سینه‌ده ویرمز بیر انساندر.

ابراهیم گلدی و بو ایکی انسان یئنی‌دن گنجه‌لر بیرابوده یاتیردیلار، ابراهیمین ۳۵ دن آرتیق یاشی واردر، لاکن بیر اوشاق کیمی اوزآناسی‌ایله یاتار، نیه‌سینی ۱، ایکی یورغانلاری یوخدور که آیری - آیری یاتایسینلر!

* * *

من بو صون زمانلاردا کنده گئتمیش‌ایدیم، ابراهیم‌یولده داوار اوتاریردی، داوارلاری مرعه نوتوروب اوزی‌ده آلاباشی یالان یئره گوشکووریردی.

صونرا کنده‌ده مهری‌ایله مصاحبه ایتدیم. مهری گوبودلیتیا پته‌ده گوبوددر، لاکن دی‌ییردی که داها ارباب منصب قارا مالیاتی آلمیر، اونلارین طویله‌لرین مفت‌یئره چیخارمیرام، داها کهنه‌دا اشیه‌لری منیم قاپیما توتورمیر، بیله‌بیردن بو طرفه « خالق » دموقرات اولاندان بیری توپولارینی دا دوتان اولمور.

ابراهیمدا گنجه‌دن گنجه‌یه تشکیلات اوطاقینا گئدیر.

او، اوز حیاتیندن راضی ایدی، شکایت ایتمک ایسته‌میردی.

من اوز-اوزیمه -

خلقیمیزین قانی بهاسینا یاراتدیغیمیز دموقراتیك شرایطده بو جور انسانلار بوندان صونرا فلاکت‌دن قورتاریب خوشبخت اولاجاقلار... دیه فکرله‌شیردیم.

صونت

جورچیلین نطقی مناسبتیله ...

اول صفحه‌دن بقیه

اگر خاطرلرده اولسا، جورچیل و اونون دوستلاری اولان انگلتره‌نین محافظه‌کار جناحی، محاربه قورتار-دیقدان بیر آز مدت صونرا «فرانکو اسپانیاسی، فرانسه، بلژیقا، هلاندا دانمارکا، پرتقال و ایتالیانین اشتراکی ایله اوروپادا بیر «غرب اتحادیه» سی قورماق پلانین ایره‌لی سورمکه باشلامیشدیلار.

بو پلانت علنی اولاراق اعلامه اوقرامیش اولان «مونیخ» سیاستینی یئنی‌دن دیریلتمک و سوومت اتفاقی علیهینه اوروپادا بیر سیاسی و نظامی وزنه ایجاد ایتمک مقصدینی گودوردی.

لکن او زمان بو ارتجاعی و چوروموش طرح دنیانین مترقی افکار عمومیسی مخالفتینه دوچار اولدی و پلان مدافعلرینی سوصماغا مجبور ایتدی.

انگلیس امپریالیست محفللری غرب بلوکندان بحث ایتدیکلری صیرادا «غرب اتحادیه» سی قورماقیدا نظردن قاچیرمیردیلار و هابئله تولوب قیره جومولوش اولان «سعدآباد» معاهده‌سینی یئنی‌دن دیریلتمک ایچون بیهوده غیرتلر صرف ایدیردیلر ...

جورچیلین «زوریخ» ده سویله-دیکی بو نطق همان کهنه پلانی داها دا اطرافلی بیر شکلده تطبیق ایتمک اوقروندا صرف ایدیلن بویوک بیر غیرتدن عبارتدر.

جورچیل بو نطقده: «انگلیس ملت‌لری اتحادیه‌سینین» و هابئله «آمریکان اتحادیه» سینین تجربه‌لرینی نظرده آلاراق بیر «اوروپا اتحادیه سینین قورولماسینی فایده‌لی و لازم» گورموشدر. جورچیله گوره «بو اتحادیه ده بیر توتقلی و روحانی «فرانسا» ایله بیر «دموکرات» و روحانی آلمانیانین ده اشتراک ایتمه‌سی» ضروریدر.

جورچیلین بو نطقی «برنز» ین ۶ سپتامبر تاریخلی «شتوتگارت» دا سویله‌دیکی نطقیله یاناشی اولاراق مطالعه ایدیلیرسه، داها دا دقته لایق اولاجاقدیر.

«برنز» اوز نطقینده «آلمان» لارین اقتصادیاتا تقویت ایدیلمه‌سینه و آلمانلارین وحدتین حفظ ایتمکه آمریکانین یاردیم گوسترجگینی وعده ویرمیشدیر.

«هنری والاس» ین انگلتره-امپریالیست مقصدلری و اونون آرخاسینجا سوروکله‌نن آمریکا خارجی سیاستی علیهینه سویله‌دیکی نطقدن صونرا، بو انگلیز محافظه‌کارلارینین بیرینجی عکس العملی تلقی ایدیله‌بیلیر.

جورچیلین بو نطقی انگلیز مرتجع روزنامه‌لری طرفیندن بویوک شادلیق و حرارتله قارشیلانمیشدر:

«دیلی میل»، «دیلی تلغراف»، «دیلی قرانیک» و بو کیمی باشقا محافظه‌کار غزته‌لر جورچیلی بیر «پیغمبر» منزله‌سینه چیخارماقدادا چکینمه‌میشلر.

فقط «تایمز» روزنامه‌سی جورچیلین منظوری بیر «غرب اتحادیه» دن باشقا اولمادیغینی اشاره ایتمیشدر.

حقیقتده بوندان عبارتدر. وانگلیس «لیبوریست» (کارگر) حزبینین اورقانی اولان «دیلی هرالد» بو نطقین مقابلینده سکوت ایتمکده‌در چونکه «بوین» و اونون یولداشی اولان «برنز» ین سیاستی هئچ بو یولی تعقیب ایتمکده‌دیرلر.

چونکه مستر «بوین» ایندی «غرب اتحادیه» سینی گنیشلتمک و «ترکیه» نی او اتحادیه‌یه قاتماق سیاستینی شدتله تعقیب ایتمکده‌در. یاخین شرقده بو کیمی خدشوروی بیر اتحادیه قورماقدا اولان «بوین» اوروپادا دا بونا بنزر بیر اتحادیه‌نین قورولماسینی اورکدن آرزولامادادر.

لکن جورچیلین بو نطقی اوروپانین بوتون دموکرات اولکه‌لرینده و هابئله دموکرات و مترقی محفللرینده بویوک انزجار و نفرت تولید ایتمیشدر.

«فرانسا» مطبوعاتی انگلتره‌نین امپریالیستین مدافعه ایتمک ایچون «فرانسا» ایله «آلمانیا» نی واحد بیر اتحادیه صیراسینا قرار ویرمکه جان آتان بو سیاستین مقابلینده اوز حیرتینی ابراز ایتمکدن چکینمه‌میشدر.

کئچن محاربه‌دن صونرا فرانسه‌نین مقابلینده آلمانیادان بیر سیاسی وزنه کیمی استفاده ایدیب نهایتده «مونیخ» انقضاحینی توره‌دن فرانسه توپراقلارینی بشرمنه اشغاله اوغرادان «جورچیل» و اونون یولداشلاری ایندی اوروپادا باشلامیش اولان دموکراتیک نهضتلرین قاباغین آلماق و سوومت اتفاقینی «بلوک» لار واسطه‌سیله محاصره آلتینا آلماق فکرینده اولانلار، کمال وقاحت ایله بو ایکی وزنه‌نی بیر یره توپلاماق فکرینی ایره‌لی سوروورلر.

فرانسه قوموبیست فرقه‌سینین اورقانی اولان «اومانیته» غزته‌سی بو خصوصدا بئله یازمیشدر:

«جورچیل دن قاباق هیتلر ده غرب تمدنیندن و اونون اوستونلوکیندن دفعه‌لرله بحث ایتمیش ایدی.

«هیتلر» ده هیمه سوومت اتفاقی علیهینه اولان اوز اتحادیه‌سینده فرانسا ایچون لایق بیر یر ویرمکه حاضر ایدی.

یئزیم او زمان هیتلره ردجواب ویرمیش اولدوقوموزی مستر جورچیل یاددان می چیخارمیشدر؟ ...»

هرحالدا جورچیلین بو تازا نطقینده بوتون دنیادا و خصوصیله اوروپا اولکه‌لرینده اویانمیش اولان قدرتلی دموکراتیک نهضتلرین و خلق افکار عمومیه‌سینین مخالفتینه دوچار اولاجاق و اونون بو شوم پوخوسینین تعبیرینه مخالفت ایده‌جکدر.

داها اوروپا خلقلرینی تازا امپریالیست مقصدلره قدا ایتمک ساده‌لیک و آسانلیقلا ممکن دگیلدر.

صلح اوقروندا باش گوسترمیش اولان شدتلی مبارزه‌لر و خلق نهضتلری ایندی اولاراق بو کیمی آرزولاری گورا چوبه‌دوراجاقدر.

ژاپونیادا

سپتامبر آیین ۱۶ سندا ژاپون اکیجلیک یرلرینین کارگرلری که اکینچیلر اتحادیه‌سینه عضو دورلر هاموسو ایشدن ال چکمشلر.

کارگرلر تقاضا ایدیرلر که اونلار ایله اربابلار آراسیندا قرارداد تورولسون زیرمی‌سویبی آزاسی نین عریضه‌سینه گوره یاخین زمانلاردا ۲۲۰ [illegible] انتصاب ایده جکلر.

امنیت شوراسیندا

دونن امنیت شوراسی اوکراینا شکایتینی یونان حقینده رد ایتمیشدر. اوکراینا شکایتیندن یالنیز لهستان دولتی پشتیبانلیق ایله‌مشدر. مسیو گرومیکو وتو حقیندن استفاده ایتمیشدر صون دقیقه‌ده لهستان طرفیندن یونان رژیمی حقینده اولان تکلیف ده رد ایدیلمیشدر. امنیت شوراسی یکشنبه گونی جلسه تشکیل ویرمکی قراره آلیب داغیلمیشدر.

مطبوعات قونفرانسیندا

اول صفحه‌دن بقیه

ایتمیشلر. صحبت نتیجه‌سینده ناظرلرله بیر قراره گلمیشدرکه، پاریسده خارجی ایشلر ناظرلری شوراسینین قونفرانسی قورتارمامیشجا او آچیق بیانات و نطقلره بیر داها چیخیش ایتمه‌میلیدر؟

مطبوعات نماینده‌لرینین سئواللارینا جواب ویره‌رک اوا اولتس بیان ایتمیشدر که، او، حکومتین هیئتینده دایر اولولتنین بیاناتیندا، اوهئچ بیر آچیق بیاناتلا یاخود نطقله چیخیش ایتمه‌جک دیدیکی حصه‌نی تکرار ایتمک خواهش ایدیلمیشدر. اوا اولتس بیان ایتمیشدرکه، او، هئچ بیر مسئله اوزره هئچ بیر آچیق بیاناتلا یاخود نطقله چیخیش ایتمه‌جکدر.

اوا اولتس، سپتامبرین ۲۴ نده سیاسی تاثیر قومیته‌سی طرفیندن پروونیدانده گنچیریله‌جک متینق ده سیاسی نطقله چیخیش ایتملی ایدی.

گنجیش بلغار پادشاهینین بلغارستاندان گئتمه‌سی

«صوفیا، ۱۷ سپتامبر» بلغار تلغراف آگنتلیگی خبر ویریرکه، گنجیش پادشاه نسلیندن اولانلارین هاموسی بلغارستانی ترک ایتمیشلر، اونلار مصره گئدیرلر.

انگلیس آرالیق ده‌نیز بحریه‌سینین تاکتیکی مشقه‌سی

«لندن، ۱۹ سپتامبر» لندن رادیوسینین مالتادان خبر ویردیگینه گوره، انگلیس آرالیق ده‌نیزی بحریه‌سی بو گون تاکتیکی مشقه‌یه چیخیشدر. تاکتیکی مشقه بیر آیدان آرتیق دوام ایده‌جکدر. بحریه‌نین .. گمیلری بندرلر صیراسیندا گیبان آلایلن بوتون یونان بندرلری داخلدر انگلیس آرالیق ده‌نیزی دوناناسی دورت جنگی گمیدن، بیر طیاره داشیان گمیدن، ۷ - مینا داشیان گمیدن و ایکی سو آلتی قایقدان عبارتدر.

ایندونزیا یا هلند قوشونلارینین گونده‌ریلمه‌سینه دائر

«باتاویا - ۱۹ سپتامبر» روزنامه‌لر باش ناظر بیتلین ایندونزیانین قوشون حصه‌لری گونده‌ریلمه‌سی بارده‌ده رادیو ایله سویله‌دیکی نطقینی درج ایتمیشلر. بیتیل قوشون گونده‌ریلمه-سینین توقتدیریلمه‌سینین لازم اولدیغینی سویله‌میش و هلندیا اهالیسینی ایندونزیادا ووروشان هلند اوردوسینا کومک ایتمکه چاغیرمیشدر.

عراقه یئنی انگلیس قوشونلاری گلمیشدر

بغداد ۱۹ سپتامبر - الاستقلال روزنامه‌سینین خبر ویردیگینه گوره بغدادا مکمل سلاحلانمیش انگلیس قوشونی دسته‌سی گلمیشدر. روزنامه‌نین یازدیغینا گوره دسته عراقین شمالینا گونده‌ریله جکدر.

بغداد - ۱۹ سپتامبر - «تاس» «صوت الاهالی» روزنامه‌سینین یازدیغینا گوره فلسطیندن عراقه یئنی انگلیس قوشونی گلمیشدر. روزنامه هابئله یازیر که، الدیوانی یاخینلیغیندا کی (بغدادین جنوبینده) انگلیس حربی دوشرگه‌سینه هند قوشونلاری یئرلشدیریلمیشدر.

فرانسه مؤسسان مجلسینین قراری

پاریس، ۱۸ سپتامبر - تاس - فرانس پرس آگنتلیگی خبر ویریرکه موسسان مجلسی ۲۱۲ سس علیهینه ۲۴۲ سسله جمهوریتچی آزادلیق یاریتماسینین سنجیگی قانونا عائد عمومی رای سورغوسی کئچیرمک حقینده تکلیفینی رد ایتمیشدر.

میر جعفر باغیروفین...

اول صفحه‌دن بقیه

۱۹۲۰ نجی ایلده میر جعفر باغیروف ۱۱ نجی اوردو ایله مهاجم قفقازدا قوربانی عکس انقلابچی دسته‌لردن تیزله‌ییر. آذربایجاندا سوومت حکومتی قورولان کیمی قارا باغدا توپلامیش عکس انقلابچی دسته‌لر میر جعفر باغیروف یولداشین اشتراکیله دارما داغین و محو ایدیلیر. صونرا آذربایجان ملی قوشون حصه‌لرینین یارادیلماسی و حاضرلانماسی اوزرینده چالیشیر و ۱۹۲۱ نجی ایلده عکس انقلابا مبارزه ایدن آذربایجان فوق العاده قومیسیونین صدری تعیین اولونور.

بو مسئول وظیفه‌ده ۹ ایل چالیشاراق انقلابین تاثیرلرینی سایه‌سیندا قورو-یوب وطن دشمنلری علیهینه اماتسیز مبارزه آپاریر. بو گرگین ایشله برابر او، خلق داخلی ایشلر قومیساری خلق یوللار قومیساری موقعی، آذربایجان خلق قومیسارلار شوراسی صدرینین معاونی کیمی آغیر و مسئول وظیفه‌لرده چالیشمیشدر. ۱۹۳۳ نجی ایلدن بویانا و حال حاضرده میر جعفر باغیروف آذربایجان فرقه تشکیلاتینا رهبرلیک ایدیر. بولشویک فرقه‌سینین صادق اوغلی ستالینین شاگردی میر جعفر باغیروف آذربایجان خلقینی غلبه‌دن غلبه‌یه دوغرو آپاریر. لنین ستالین ملی سیاستینین موفقیتله حیاته گیچیریلمه‌سی میر جعفر باغیروفین آدی ایله باغلیدیر.

بویوک وطن محاربه‌سی دوروننده میر جعفر باغیروف زاقافقازیا جبهه‌سی حربی شوراسینین عضوی صفتیله قافقاز سیرا داغلاری اتکینده دوشمنین دارمدا-غین ایدیلمه‌سی حقینده ستالین یولداشین گوسترمیشلرینی یئرینه یئتیرمک ایشینده بلاواسطه اشتراک ایتمیشدر.

گورکملی و صداقتلی خدمتلرینه گوره دفعه‌لرله سوومت اتفاقینین نشان و مداللاری ایله تلطیف ایدیلمیشدر.

آذربایجان خلقی میر جعفر باغیروفین رهبر، فرقه و دولت فعالیتینی یاخشی بیلیر و بویوک تپه‌له‌ندیریر. آذربایجان خلقینین اقتصادی و مدنی جهتدن ترقی و انکشاف ایتمه‌سینده، اونین قاباقجیل اولکه‌لر صیراسینا داخل اولماسیندا، میر جعفر باغیروفین بویوک خدمتلری اولموشدور.

نصیرزاده

داخلی خبرلر

معارف خادملری ایچون علمی قونفرانس

پنجشنبه گونی شهریورین ۲۸ نده آخشام ساعت ۵٫۳۰ دا ملی اورکستر سالونوندا آذربایجان خلقینین گورکملی سیاستچیلریندن اولان توجهات معارف خادمی آقای جبار باغچه‌بان معارف ایشچیلری، معلمه و معلملردن توتری کیچیک اوشاقلارین تعلیم و تربیه‌سی حقینده اطرافلی قونفرانس ویردیلر.

بو جلسه‌ده ۷۰۰ نفردن آرتیق شرکت ایدن معارف خادملری بویوک معلمین چیخیشینی نهایت مسرتله قارشیلادیلار.

علمی قونفرانسدان صونرا قونفرانسدا شرکت ایدنلر ایچون ملی اورکستر طرفیندن نمایش ویریلدی.

هریس شوسه یولونون دائر اولماسی

آذربایجانین فرش صنعتی مرکزلرینین بیری اولان هریس قصبه‌سینه ایندی‌یه‌قدر شوسه یولی چکیلمه‌دیگیندن اورانین آیری شهرلر ایله تجارت علاقه‌سی زحمتده ایدی. لاکین صون زمانلاردا اورانین اهالیسینین و یئرلی اداره‌لرین، مخصوصا بخشدار لیقین همتی و چالیشماسینده هریس شوسه یولی دائر ایدیلیب و حال حاضردا بخشدارلیغین یازدیغینا گوره اوتوموبیل حرکتی جریانه دوشموشدر.

خلقیمیزین احساساتی و ایتکاری

«۱۲ شهریور» بایرامی گونونده تاریخده گوروله‌نن بیر شادلیق و طنطنه و طنیمیزین اناوزاق نقطه‌لرینی بئله بوروموشدی.

فرقه‌میزین بیرلیکده وظیفه ایلی منتسبیله کئچیریلن بایرام قهرمان خلقیمیزین پارلاق تاریخینین قیزیل صحیفه‌لرینده یئنی سطرلر دوزدی. بایرامدان صونرا بوتون قومیته‌لر اوز یئرلریندکی جشنلرین جریانینی تصویر ایدیب فرقه‌میزین مرکزی قومیته‌سینه گونده‌ریرلر.

تمام بو پلانلار مبارز فرقه‌میزین شانلی تاریخینه یئنی قیزیل صحیفه‌لر علاوه ایدیر.

حقیقتا «۱۲ شهریور» بایرامی خلقیمیزین اوره‌گیندن قوپان شادلیق و سئوینجین جانلی افاده‌سی ایدی.

بیز اگر «۱۲ شهریور» بایرامی مناسبتیله آذربایجانین بوتون نقطه‌لرینده کئچیریلن طنطنه‌لی جشنلرین تصویرینه باشلاساق اوزون مدت روزنامه‌میزین ستونلاری احاطه‌ایده بیلمه‌یه‌جکدر.

دیگر طرفدن بو تاریخی طنطنه‌لی جشنلرین تصویرده گئتیرمه‌مک اولماز.

اونا گوره‌ده بو جشنلرین عمومی سیمین تصویریندن توتری یالنیز آذربایجانین اوزاق و کیچیک قصبه‌سی اولان پیله‌سواردا کئچیریلن جشنی ذکر ایتمکله مقصده نائل اولا بیلریک.

پیله‌سوار محلی فرقه قومیته‌سی مرکزی قومیته‌یه اوز جشنلرینین جریانی ایله برابر بایرامدان ایکی گون صونرا قومیته‌نین نشر ایدیلمیش «۹ نمره‌لی» روزنامه‌سینی‌ده گونده‌ریب و یازیرلار «بیز تاسف ایدیریک که، پیله سواردا عکاس اولمادیغیندان بیزیم بو تاریخی و ملی گوروله‌نمیش جشنیمیزدن عکسلر گوتوروله بیلمه‌دی».

اونا گوره‌ده جوانلاریمیز ایتکاری ایله پیله‌سوار جشنینی روزنامه‌میزده تصویر ایتدیک.

حقیقتا دیوار روزنامه‌سینین مسئولی اولان پیله‌سوار محلی فرقه قومیته‌سینین کاتبی آقای صاحب کارشناسی اوز ایتکاری سایه‌سینده بایرام گونونده پیله‌سوار اهالیسینین احساساتینی مختلف منظره‌لر ایله تصویر ایدیر.

پیله‌سوار محلی قومیته‌سینین «۹ نمره‌لی» دیوار روزنامه‌سی تماشیله اوچ بویوک منظره‌یه حصر اولونموشدر بونلاردان بیرینجی‌سی، پیله‌سوار قصبه‌سینین عمومی گوروونوشونی تصویر ایدیر که، بوتون اهالی بویوک انتظام ایله رسمی کئچید ویریر. ایکینجی قصبه‌نین بیر طرفینده اولان آچیقلار عمومی میتینگ آپاریلیر. اوچونجی‌سی ایسه قصبه‌ده کی مدرسه بناسیندا فرقه قومیته‌سی طرفیندن عمومی اهالی‌دن پذیرالیق اولونور و پیله‌سوار جوانلارینین ایتکاری ایله جماعتدن توتری پیه‌س اوینانیلیر.

بو قیسا سوزلر ایله هیچ وقت ممکن ده‌گیل «۱۲ شهریور» بایرامی گونونده عمومیتله آذربایجان خلقینین، خصوصا پیله سوار کیمی کارگوشه بیر نقطه‌نین اهالیسینین احساساتینی و جوانلارینین ایتکارینی تصویر ایتمک. پیله‌سوار اهالیسینین احساساتینی تصویر ایدن پیله‌سوار محلی قومیته‌سینین «۹ نمره‌لی» دیوار روزنامه‌سی گله‌جکده تشکیل اولونان فرقه تاریخینی تصویر ایدن موزه‌ده اوز گورکملی یئر دوتماغا لایقدر.

یاشاسین احساساتلی آذربایجان خلقی و اونون ایتکارلی جوانلاری. حبیبکوه

خلقیمیزین درستکارلیغی

شهر ایچریسینده ایشله‌ین ۲۴ نمره‌لی اوتوبوسون بلیط ساتانی آقای محمد طاهری اوتوبوسده بیر قیزیل بیلرزیک تاپیب و صاحبی آقای رضایه رسید مقابلینده تحویل ویرمیشدر.